

Tysvær
kommune

Årsberetning 2022

Årsberetningen er en del av rådmannen samlede rapportering til kommunestyret. Beretningen gir opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens økonomiske resultat og stilling, samt andre forhold av vesentlig betydning for kommunen. Årsberetningen er ment å være et utfyllende supplement til informasjonen som gis i årsregnskapet.

Arbeidet med avslutningen av årsregnskapet for 2022 har fulgt faste aktiviteter og rutiner i samarbeid med kommunens revisor Rogaland Revisjon IKS.

Årsregnskapet ble levert innen fristen 22.februar.

Innhold

Innledning	4
Målkart	5
Medarbeiderverdier	6
Etikk	7
Medarbeiderundersøkelse 2022	8
Personal og organisasjon	10
Likestilling	10
Sykefravær	12
Internkontroll.....	15
Økonomisk status og utvikling.....	16
Finansielle måltall.....	16
Sentrale inntekter.....	18
Skatteinntekter.....	18
Rammetilskudd.....	19
Eiendomsskatt	19
Andre sentrale inntekter	19
Finansinntekter.....	19
Sentrale utgifter.....	20
Økonomistyring i resultatområdene	21
Finans- og gjeldsforvaltning.....	22
Finansrapportering	22
Avvik	22
Likviditet	22
Gjeld.....	23
Startlån	24
Investeringsregnskap.....	24
Disponering av resultat.....	25
Økonomisk handleevne over tid.....	25
Økonomisk oversikt drift	27
Bevilgningsoversikt drift § 5 -4 1A.....	28
Sum bevilgninger I netto drift § 5 -4 1B.....	29
Bevilgningsoversikt – investeringsregnskap § 5 -5 2A.....	29
Sum bevilgninger i investeringer netto § 5- 5 2B	30
Årsavslutningsdisposisjoner § 5- 9	31
Balanse.....	32

Noter.....	33
Vedlegg	43

Innledning

Årsberetning og regnskap for 2022 er en del av rådmannens samlede rapportering til kommunestyret. Regnskapet ble formelt avlagt 15. februar 2023 og inneholder obligatoriske oversikter i drift- og investeringsregnskapet, andre økonomiske oversikter, samt noteopplysninger som skal bidra til forståelse og vurdering av regnskapet.

Årsberetningen skal redegjøre for forhold som er viktige for å bedømme kommunens økonomiske utvikling og stilling, og andre forhold som er av vesentlig betydning for kommunen.

Lovkrav

§ 14-7. Årsberetning

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide en årsberetning for kommunens eller fylkeskommunens samlede virksomhet. Det skal også utarbeides en egen årsberetning for hvert kommunalt eller fylkeskommunalt foretak.

Årsberetningene skal redegjøre for

- a) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid*
- b) vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene*
- c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne*
- d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard*
- e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling*
- f) hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26.*

Årsberetningene skal avgis senest 31. mars.

En attraktiv arbeidsplass

Tysvær kommune skal være en attraktiv arbeidsplass med godt lederskap og en felles organisasjonskultur med stolte medarbeidere. Her kan du lese om likestilling, heltidskultur, etikk og nærværarbeid.

Målkart

For å få til en mer enhetlig samhandling mellom fagområdene i kommunen, er det viktig med felles mål for organisasjonen. For å få til felles satsing og en tydelig retning har kommunestyret i Tysvær vedtatt et målkart i 2019. De fire hovedmålene og åtte delmålene skal forplikte på kommunenivå, på resultatområdenivå, på seksjonsnivå og i avdelinger.

Følgende hovedmål er valgt:

- Utvikling gjennom samskaping
- Samhandling som førstevalg
- Klima – og miljøbevisste valg
- Attraktiv arbeidsplass

Tysvær kommune sin organisasjonspolitikk, etiske retningslinjer og medarbeiderverdier ligger som et fundament for målkartet.

Medarbeiderverdier

Medarbeiderverdiene i Tysvær kommune er RAUS, OPEN, MODIG OG ANSVARLEG.

Fra Tysvær kommune sin organisasjonspolitik:

Med RAUS meiner vi at leiarar og medarbeidarar...

- *er lydhøre overfor kollegaer og innbyggjarar*
- *er inkluderande, opne for nye idear og gjer kvarandre gode*
- *har respekt for kvarandre, og utnyttar mangfaldet*
- *har lov til å prøve og feile i vårt daglege arbeid og lærer av erfaringane våre*

Med OPEN meiner vi at leiarar og medarbeidarar ...

- *bidrar til gjennomsiklige og opne prosessar*
- *er serviceorienterte og profesjonelle i møte med andre*
- *søker og deler relevant informasjon og kunnskap for å sikre gode prosessar*
- *bygger ein kultur der vi er ærlege med kvarandre*

Med MODIG meiner vi at leiarar og medarbeidarar....

- *er ærlege og tydelege overfor kvarandre*
- *oppmuntrar til utvikling av kunnskap og nye tenestemodellar*
- *er handlekraftige førebilete for våre kollegaer og tenestemottakarar*
- *har mot til å sette i verk nødvendige tiltak*

Med ANSVARLEG meiner vi at leiarar og medarbeidarar....

- *følger aktivt opp og deltek aktivt i prosessar*
- *held det vi lovar og er lojale mot vedtak*
- *sikrar god kvalitet og effektivitet*
- *bidrar til å innpasse nye tenestebehov innanfor gitte rammer*

Medarbeiderverdiene bygger opp under det etiske reglementet. Verdiene blir i stadig større grad brukt på alle nivå i kommunen. Dette sikrer at de ansatte vet hva som blir krevd av dem og nødvendig refleksjon for hvordan man opptreer mellom kollegaer, de man samarbeider med, og overfor tjenestemottakere.

Etikk

Tysvær kommune har etisk retningslinjer som er gjeldende både for politikere og ansatte. Reglementet ble revidert og vedtatt i kommunestyre i 2014 .

I retningslinjene sitt formål står dette:

Tysvær kommune har etisk retningslinjer som er gjeldende både for politikere og ansatte. Reglementet ble revidert og vedtatt i kommunestyre i 2014.

I retningslinjene sitt formål står dette:

«Tysvær kommune skal vera ein serviceorientert, open, heiderleg og påliteleg kommune som utfører oppgåvene sine i samsvar med god forvaltningsskikk.

Som forvaltarar av samfunnet sine fellesmidlar må kommunen sine folkevalde og tilsette vera medvitne om at dei i si verksemd legg grunnlaget for innbyggjarane sin tillit til kommunen, og til eit godt omdømme av kommunen.

Alle folkevalde og tilsette pliktar å følgje dei lover, forskrifter og reglement som gjeld for kommunen si verksemd, lojalt følgja opp dei vedtaka som er gjort i kommunale organ, og ta aktiv avstand frå og kjempa mot uetisk forvaltningspraksis.

Medarbeidarverdiane i Tysvær kommune er raus, open, modig og ansvarleg. Desse verdiane skal saman med dei etiske retningslinjene ligga i botn for alt arbeid leiarar og tilsette utfører for Tysvær kommune.

Det skal sikrast god etisk refleksjonskompetanse på alle nivå i kommunen.»

Etiske retningslinjer er et hjelpemiddel for de ansatte når de er på jobb, og for de folkevalgte i utøvelsen av vervet sitt. De bygger på gjeldende lover og forskrifter, og kommer ikke i tillegg.

Formålet med Tysvær kommune sine etiske retningslinjer er å sikre god etisk praksis og definere felles standard for ansatte og folkevalgte i Tysvær kommune. Som forvaltere av samfunnets fellesgoder, og utøvelse av makt og myndighet blir det stilt spesielt høye krav til folkevalgte og ansatte. Derfor skal retningslinjene skal bevisstgjøre og oppfordre til etisk refleksjon.

Medarbeiderundersøkelse 2022

Tysvær kommune gjennomfører partalsår 10 – faktor medarbeiderundersøkelse. Undersøkelsen i fjor gav en svært høy svarprosent på hele 83%. Dette gav tjenestene et godt utgangspunkt for å jobbe videre med utvikling, trivsel og arbeidsmiljø på arbeidsplassene. Etterarbeidet består av handlingsplan og oppfølging av denne.

10-faktor er et anerkjent digitalt utviklingsverktøy som brukes av både kommunale og private virksomheter. Medarbeiderundersøkelsen fanger opp viktige forhold og danner grunnlag for utvikling av medarbeidere, ledere og organisasjon. Medarbeiderne er organisasjonens viktigste ressurs. God ledelse er avgjørende for å se og bruke medarbeiderne slik at de får brukt kompetansen, blir i jobben og bidrar til å utvikle organisasjonen. De 10 faktorene er derfor viktige innsatsfaktorer for å oppnå organisasjonens mål og kvalitet i tjenestene. Å gjennomføre medarbeiderundersøkelse er en del av det systematiske HMS-arbeidet. Hensikten med å gjennomføre medarbeiderundersøkelse, er å kartlegge ansattes arbeidssituasjon for å ivareta, forbedre og videreutvikle arbeidsmiljøet på den enkelte arbeidsplass.

10 FAKTORER:

10-faktorer i medarbeiderundersøkelsen

Undersøkelsen viser at Tysvær kommune ligger likt med landet, men også litt over på noen av faktorene.

10-faktor	Planlagte svar	Svar	Svarprosent
Tysvær kommune	1127	931	83%
Resultatområde Helse og mestring	431	335	78%
Resultatområde Oppvekst og kultur	543	469	86%
Resultatområde Teknisk	108	84	78%
Rådmannens Stab	39	37	95%
Rådmannsgruppen	6	6	100%

Svarprosent medarbeiderundersøkelse 2022

10-faktor Organisasjonsenhet

Oversikt og sammenligning (alle faktorer)

Tabellen viser resultater for valgt enhet, kommune og landssnitt for tjeneste.

FAKTOR	10-faktor	Tysvær	Organisasjonsenhet
1. Indre motivasjon	4.3	4.3	4.3
2. Mestringstro	4.3	4.3	4.3
3. Autonomi	4.3	4.3	4.3
4. Bruk av kompetanse	4.3	4.3	4.2
5. Mestringsorientert ledelse	4.2	4.2	4.0
6. Rolleklarhet	4.3	4.3	4.2
7. Relevant kompetanseutvikling	3.8	3.8	3.7
8. Flexibilitetsvilje	4.5	4.5	4.5
9. Mestringsklima	4.3	4.3	4.2
10. Prososial motivasjon	4.7	4.7	4.7

Resultater fra medarbeiderundersøkelsen

Personal og organisasjon

Likestilling

Det er 1010 kvinner og 210 menn som har sitt arbeid i Tysvær kommune.

Likestilling handler blant annet om å ha en jobb å leve av. Det er oftest kvinner som arbeider deltid, og som har en uforutsigbar og utrygg økonomisk situasjon hvor man ikke har de samme mulighetene som dem som jobber heltid. For likestillingen sin del, for rekruttering til kommunesektoren, og for kvaliteten på tjenestene sin del er det derfor avgjørende at en har en langsiktig strategi og fokus på heltidskultur. Et av de viktigste grepene Tysvær kommune kan gjøre for likestilling er å gi alle ansatte som kan og vil 100% stilling. Heltidsarbeid vil bli omtalt nærmere nedenfor.

Aktivitets- og redegjørelsesplikten

Tysvær kommune har startet arbeidet med å oppfylle kravene i §26 i Likestillings- og diskrimineringsloven, men er ikke ferdig. Dette vil det bli jobbet med videre i 2023 .

Det blir derimot gjennom året gjennomført både undersøkelser og aktiviteter som kan defineres som aktiviteter i samsvar med loven.

Tysvær kommune har likestilling, likebehandling og antidiskriminering som viktige prinsipper. Tysvær kommune sin organisasjonspolitikken understreker at likestilling handler om like vilkår og potensialer uavhengig av kjønn, etnisk identitet, religion, sosial status, seksuell legning, alder og funksjonsnivå. I de lønnspolitiske retningslinjene for Tysvær kommune står det at lønnspolitikken skal sørge for likestilling mellom kvinner og menn i tråd med gjeldende avtaler, jf. HA §7 og HTA kap.3.2 og Lov om likestilling og forbud mot diskriminering (likestillings- og diskrimineringsloven) §34 .

Undersøke og kartlegge – aktiviteter

- Tysvær kommune abonnerer på Statistikkpakken til KS. Der får kommunen mye av den informasjonen som blir etterspurt i «Aktivitets – og redegjørelsesplikten».
- Det blir hvert år kartlagt utvikling i heltid og deltid.
- Midlertidig ansettelse: Det blir ikke lagt oversikt over hvor mange midlertidig stillinger det er, men det blir jevnlig behandlet krav etter AML § 14-4 og 14-9. Fordi kommunen har et mål om at en ikke skal ha slike krav, jmf. målsetting om 100% stilling for alle som kan og vil, blir det hvert år lagt statistikk over utviklingen i krav om økte fast stilling/fast stilling.
- Ufrivillig deltid: det er planlagt kartlegging av ufrivillig deltid i forbindelse med bygging av helsekvartalet.
- Lønnsforskjeller og kjønnsfordeling: dette er kartlagt hvert år (PAI) og har fokus i utarbeidelse av lokal lønnspolitikk og i lokale lønnforhandlinger.
- «Forfremmelse og utviklingsmuligheter»: alle medarbeidere skal ha tilbud om jevnlig medarbeidersamtale hvor dette er tema. Ved langvarig sykdom eller annet lengre fravær hos ledere kan ansatte konstituert i lederstillinger. Dette gir de mulighet til å teste seg selv i en lederstilling, og arbeidsgiver får mulighet til å prøve ut egne ansatte i lederstillinger.

- Det blir hvert år ansatt lærlinger med utenlandsk bakgrunn.
- Mulighet for å kombinere arbeid og familieliv: Tysvær kommune følger reglene i §10-2 «Arbeidstidsordninger, og innvilger søknader hos ansatte med små barn til og med det året barnet fyller 10 år. Kommunen har også åpning for hjemmekontor når dette er mulig.
- Kommunen har kvalitetssystem med avvikmodul. Her er det mulig å melde inn både tjenesteavvik og HMS – avvik.
- Kommunen har reglement og rutiner for varsling og behandling av disse.
- Kommunen har kvalitetssystem med avviksmodul. Her er det mulig å melde inn både tjenesteavvik og HMS – avvik.

Heltidsarbeid

Kommunestyret vedtok 12.februar i 2019 at Tysvær kommune skal jobbe aktivt for å bli en heltidskommune:

- *Tysvær kommune definerer heltid som 100% stilling.*
- *Tysvær kommune skal ha 80% gjennomsnittlig stillingsstørrelse innen 2022.*
- *Det skal arbeides for de meste optimale arbeidstidsordningene for brukere og ansatte.*

Det blir jobbet systematisk og langsiktig med heltidskulturarbeidet i Tysvær kommune. De siste PAI tall fra 2022:

Tabell 9a Heltid- og deltid i Tysvær kommune. Kvinner og menn.

Antall stillinger, ansatte og årsverk. Tall per 01.12.2022. Kilde: KS' PAI-register

Sektor	Heltid/ deltid	Stillinger			Andel av ansatte i sektoren	Ansatte		
		Antall stillinger	Andel av stillinger i sektoren	Gjennomsnittlig størrelse på stilling		Stillingsstørrelse per ansatt	Ansatte	Årsverk
Alle	Alle	1346		70%		82%	1148	942
	Deltid	774	58%	48%	45%	60%	514	307
	Heltid	572	42%	100%	55%	100%	634	634
Administrasjon	Alle	56		85%		88%	54	47
	Deltid	18	32%	52%	28%	56%	15	8
	Heltid	38	68%	100%	72%	100%	39	39
Undervisning	Alle	419		67%		83%	338	280
	Deltid	234	56%	41%	41%	59%	139	81
	Heltid	185	44%	100%	59%	100%	199	199
Barnehager	Alle	186		78%		85%	172	146
	Deltid	97	52%	58%	44%	65%	76	49
	Heltid	89	48%	100%	56%	100%	96	96
Helse/pleie/omsorg	Alle	546		69%		75%	501	378
	Deltid	343	63%	51%	57%	57%	285	162
	Heltid	203	37%	100%	43%	100%	216	216
Samferdsel og teknikk	Alle	71		75%		80%	66	53
	Deltid	34	48%	47%	36%	45%	24	11
	Heltid	37	52%	100%	64%	100%	42	42
Annet	Alle	68		55%		58%	65	38
	Deltid	48	71%	37%	66%	36%	43	16
	Heltid	20	29%	100%	34%	100%	22	22

En ansatt kan ha flere stillinger. Om en ansatt har stillinger i flere sektorer, vil vedkommende telles i hver av disse sektorene. Derfor kan summen av ansatte over sektorene være høyere enn antall ansatte.

Stillingsstørrelse per ansatt er antall årsverk arbeidet i sektoren, delt på antallet ansatte i sektoren. Har en person flere stillinger i sektoren, teller alle med i stillingsstørrelsen. Årsverk disse ansatte yter i en annen sektor eller annen kommune tas her ikke med i beregningen av stillingsstørrelsen.

Heltids- og deltid i Tysvær kommune.

Utvikling i heltid i Tysvær kommune	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Andel heltidstilsatte %	43,4	44,8	43,8	44,5	45,0	51,0	51,4	53,0	55,0
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse i %	77,1	77,8	76,3	76,4	76,6	79,3	80,0	81,0	82,0

Målet om 80% gjennomsnittlig stillingsstørrelse er nådd, men for helse – og omsorgssektoren er det en vei å gå før Tysvær kommune som organisasjon kan kalle seg en heltidskommune. I 2022 er andelen fulltidsansatte 43% og gjennomsnittlig stillingsstørrelse er 75%. Oppfølging av kommunestyrevedtaket om heltidskulturarbeidet skal nå restarteres i forbindelse med bygging av nytt helsekvartal.

Det blir rapportert jevnlig både til AMU og ADMU om status for heltid og deltid i Tysvær kommune.

Angående universell utforming har alle resultatområder ansvar for dette utifra tjenesten sitt lovverk. Dette gjelder i både planarbeider og i tjenesteproduksjon. Kommunalt råd for menneske med funksjonsnedsettelse har uttalerett i saker som har med universell utforming og gjøre, og kan påpeke mangler og behov.

Sykefravær

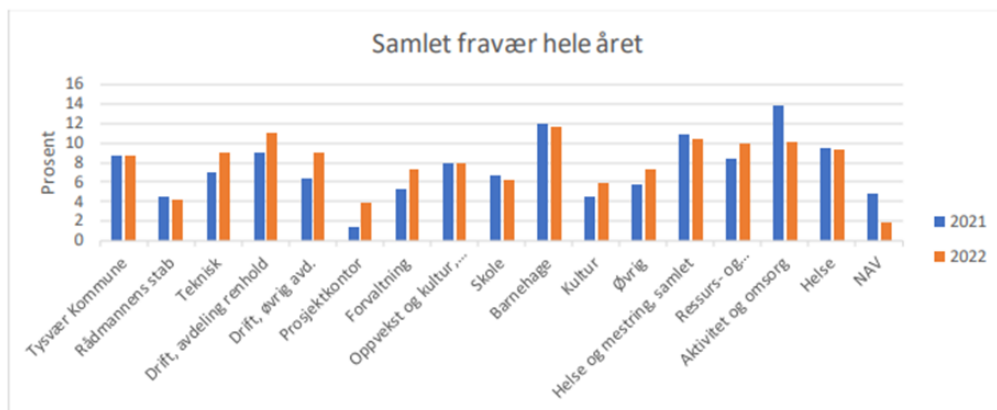
Sykefravær

	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2022	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Sykefravær 3. kvartal 2022	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Tysvær kommune har en målsetting om et samlet sykefravær på maksimalt 6,8%. Sykefraværet i 2022 var på 8.92%. Sykefraværet i Tysvær kommune er for høyt i forhold til målsettingen, og det betyr at det fortsatt må jobbes systematisk med å ha høyest mulig nærvær. Det handler både om kultur, system og kompetanse.

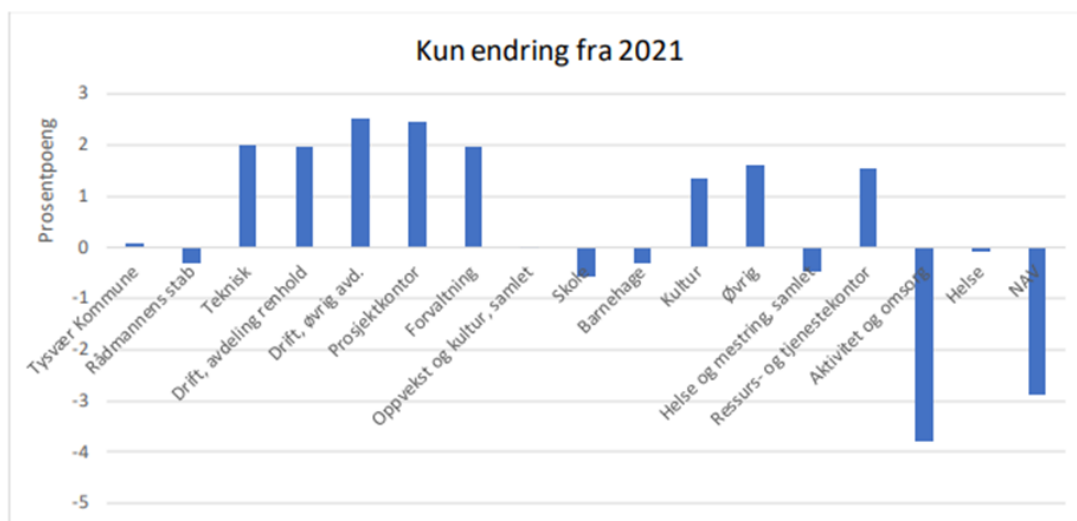
Samlet fravær hele 2022 sammenlignet med 2021

Figur 6 a)

Samlet fravær hele 2022 sammenlignet med 2021

Figuren viser endringen fra 2021 til 2022 uttrykt som søyler

Endring sykefravær fra 2021 til 2022 per virksomhetsområde

Status for nærværarbeid og videre planer

Med bakgrunn i høyt sykefravær over tid ble det utarbeidet et prosjektmandat for et nærværprosjekt kalt NY GIV. Mandatet ble vedtatt i kommunestyret 12.02.2019. Målsettingen for prosjektet var et nærvær på 93,2%.

I forbindelse med koronapandemien ble det nødvendig å utsette flere aktiviteter i prosjektperioden. Mange av aktivitetene ble likevel gjennomført via digitale plattformer. På grunn av nødvendige utsettelse ble prosjektet utvidet med et halvt år. Rapport fra NY GIV prosjektet ble lagt fram for AMU, ADMU og kommunestyret høsten 2021 .

På grunn av pandemien gikk ikke sykefraværet ned i prosjektperioden, men det ble gjennomført opplæring av ledere og HMS - grupper, revisjon og utarbeidelse av reglement og rutiner i sykefraværoppfølging, fokus på nærværarbeid og tettere samarbeid med bedriftshelsetjenesten og NAV. Det ble gitt tilbakemelding fra NAV om at i motsetning til mange andre kommuner hadde Tysvær kommune jobbet systematisk med nærværarbeid på tross av pandemien.

Nærværarbeid er «ferskvare», og et arbeid man må ha kontinuerlig fokus på. Samlet sykefravær i 2021 var 9,92%, i 2022 var det 8,9%. Haugesund kommune hadde 9,64 % og Karmøy kommune hadde 8,9% i 2022, noe som viser til generelt høyt sykefravær i kommunene i perioden.

Det har vært en positiv utvikling i Tysvær kommune, men det er arbeidsplasser som fortsatt har høyt sykefravær. Rådmannen setter derfor nytt fokus på nærværarbeidet, tiltak er blant annet:

- Sykefravær er en del av rådmannen sin ledergruppe sitt årshjul.
- Det blir rapportert på sykefravær i tertialrapport.
- Kommunalsjefene skal sikre at nærværarbeider blir satt på agendaen, og at HMS – gruppene på arbeidsplassene fungerer slik de skal.

- Til høsten blir det satt i gang et lederopplæringsprogram hvor «Tysværlederen» skal etableres. Et av målene i målkartet er «Godt lederskap». God ledelse er sentralt for å få til et lavt sykefravær.
- Tysvær kommune innfører nå LEAN som metode i forbedringsarbeidet. Kommuner som har innført LEAN erfarer at sykefraværet går ned. Dette skyldes at LEAN har fokus på myndiggjøring og ansvarliggjøring av de ansatte. Myndiggjorte medarbeidere trivdes bedre, og trivsel påvirker sykefraværet positivt.
- Det skal gjennomføres oppfriskingskurs for lederne i sykefraværarbeider til våren.
- Bedriftshelsetjenesten skal i løpet av våren gjennomføre grovkartlegging av arbeidsmiljøfaktorer på alle arbeidsplasser, og gjennomfører kurs for HMS - gruppene i utvalgte faktorer høsten 2023. Dette er obligatorisk for alle HMS – grupper.
- Bedriftshelsetjenesten planlegger bransjevise samlinger på tvers av kommunene (Karmøy, Haugesund og Tysvær) vinteren 2023/2024 . Målet med disse er å ha fokus på det som er særskilt for de ulike bransjene, og å dele kunnskap og erfaring.
- Høsten 2023 skal det velges ut noen arbeidsplasser med høyt sykefravær hvor bedriftshelsetjenesten skal bistå særskilt.
- NAV – Arbeidslivsenter bistår arbeidsplasser i nærværarbeid på systemnivå. Tysvær kommune har godt samarbeid og god hjelp av NAV Arbeidslivsenter også på overordnet nivå.
- Personalavdelingen bistår lederne i lange – og krevende sykefraværsaker, og har ansvar for det overordnede systemarbeidet.
- IA – avtalen er forlenget ut 2024 og Tysvær kommune må gjøre seg kjent med virkemidlene og ta disse i bruk
- Nytt kvalitetssystem (COMPILO) er under innføring. Dette systemet gjør det enklere for lederne å finne verktøyene de trenger i nærvær – og sykefraværarbeidet.
- Nytt kvalitetssystem gir kommunen også nytt avvikssystem. Det blir enklere både å melde og å behandle avvik.
- Avvikssystemet bidrar til systematisk forbedringsarbeid. Systematisk arbeid gir resultat i form av bedre tjenester og trivsel på arbeidsplassen, som bidrar til lavere sykefravær.

Internkontroll

Internkontrollen er rådmannens verktøy for å oppfylle krav i samsvar med kommuneloven § 25-1:

§ 25-1. Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen

«Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.»

I kommunens kvalitetshandbok står det at «Målet med kvalitetssystemet er at alle medarbeiderar skal kunne utføre sine arbeidsoppgaver i henhold til avtalt nivå, metode, standard og kvalitet».

Tysvær kommune har byttet kvalitetssystem til Compilo. Dette ble det jobbet med i hele organisasjonen i 2022, og åpnet februar 2023. Arbeidet med implementering av kvalitetssystemet vil pågå i hele 2023.

Det nye kvalitetssystemet vil ha enda mer fokus på arbeidsflyter som dokumentasjon på Tysvær kommune sine prosedyrer, reglement og retningslinjer. Nytt kvalitetssystem vil også vise fram rådmannens overordnede internkontrollen på en bedre måte enn før.

Kvalitetssystemet har også en avviksmul. Denne er en del av internkontrollen. Det blir jobbet kontinuerlig med å implementere en kultur og holdning til at avvik er en viktig del av forbedringsarbeidet i kommunen, og vil ha nytt fokus i forbindelse med at kommunen har fått nytt kvalitetssystem.

Økonomisk status og utvikling

Finansielle måltall

Kommuneloven §14-2 stiller krav om at det skal utarbeides finansielle måltall for kommunens økonomiske utvikling. Kommunestyret i Tysvær har vedtatt følgende måltall:

- Netto driftsresultat skal være minimum 4% av kommunens samlede driftsinntekter
- Kommunens disposisjonsfond skal være minimum 15% av kommunens samlede driftsinntekter
- Kommunens renteeksponerte lånegjeld skal være maksimum 60% av kommunens samlede driftsinntekter

Det framkommer av regnskapet for 2022 at Tysvær kommune oppfyller de vedtatt måltallene:

Finansielle nøkkeltall	Måltall	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Netto driftsresultat i % av kommunens samlede driftsinntekter	4%	6,4%	7,5% ↑	10,4% ↑
Disposisjonsfond i % av samlede driftsinntekter	15%	24,5%	24,7% ↑	22,1% ↓
Renteeksponert lånegjeld i % av samlede driftsinntekter	60%	65,7%	62,7% ↑	60 % ↑

På grunn av svært høye driftsinntekter i 2022 er andel rente-eksponert lånegjeld av driftsinntekter redusert fra fjoråret. Lånegjelden har økt fra 2021 - 2022.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er den viktigste indikatoren på en bærekraftig kommuneøkonomi som viser hvor stor andel av driftsinntektene som kan brukes til egenfinansiering av investeringer og andre viktige satsinger i fremtiden. Regnskapet til Tysvær kommune viser et netto driftsresultat på 137,5 mill. kroner, det tilsvarer 10,4% av driftsinntektene. En svakhet i netto driftsresultat som måltall for fremtidig handlingsrom er at det ikke tas hensyn til inntekter som blir satt til bundet driftsfond til bruk for senere år, dette gjelder for eksempel integreringstilskudd som er omtalt nærmere nedenfor.

Disposisjonsfond

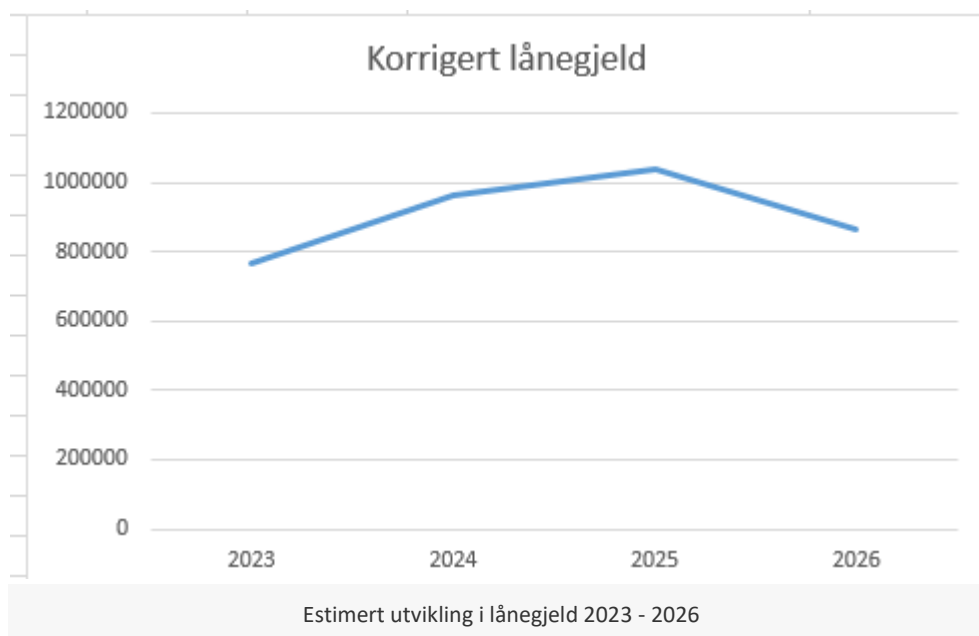
Disposisjonsfond består av disposisjonsfond og ubundne investeringsfond. Disse fondene har kommunen bygd opp over tid. Frie fond står kommunestyret fritt til å benytte til finansiering av tiltak i både drift og investering. Midlene satt av på bundne drifts- og investeringsfond bestemmer ikke kommunestyret over, dette er fond der tredjeparter bestemmer bruken.

Tysvær har over tid bygd opp disposisjonsfond, som i stor grad er skissert hvilket formål de skal brukes til. Kommunestyret kan omprioritere formålene gjennom egne vedtak.

Regnskapet for 2022 viser etter årsoppgjørdisposisjoner en netto avsetning til kommunens generelle disposisjonsfond på 78 mill. kroner. Total disposisjonsfond er på 270 mill. kroner, dette utgjør 22,1 % av driftsinntektene.

Det har vært en viktig målsetting for kommunen å sette av midler for fremtidige investeringer og uforutsette tiltak både på drift og investering. I de senere årene er det satt av midler til å møte eventuelt fall i eiendomsskatteinntekter som skyldes lovendringer og også som mulig konsekvens av fremtidige rettstvister.

Utvikling i lånegjeld

Finansiering av investeringer utover egenkapital, merverdiavgiftskompensasjon og tilskudd gjøres gjennom låneopptak. Kommunens lånegjeld økte med 41 mill. kroner i 2022 og er ved utgangen av året på 1 454 mill. kroner. I 2022 ble det tatt opp 103 mill. Kroner totalt i nye lån, og betalt 62 mill. kroner i avdrag (se nedenfor). Renteeksponert lånegjeld angir hvor mye av kommunens gjeld som skal betjenes av kommunens driftsinntekter. Høye finansutgifter i form av renter og avdrag belaster driften og reduserer tjenestetilbudet. I økonomiplan 2023 - 2026 er det vedtatt et høyt investeringsnivå med både ny ungdomsskole og helsekvartal, som vil belaste driften fremover.

Lån til VA-område finansieres av kommunale avgifter, og startlån fra husbanken er selvfinansierende.

Sentrale inntekter

beløp i 1000 kroner	2020	2021	2022
Rammetilskudd	313.025	311.255	310.031
Kompensasjonsordning eiendomsskatt	15.534	22.442	28.976
Koronapandemi - bevilgninger over rammetilskudd	12.262	18.215	23.129
Inntektsutjevning	33.244	28.472	36.851
Skatt på formue og inntekt	296.200	356.276	396.624
SUM skatt og rammetilskudd	670.265	736.660	795.611
Eiendomsskatt	177.636	174.540	175.313
Havbruksfond	13.158	8.642	17.117
SUM annen skatt/overføringer	190.794	183.182	192.430
Utbytte Haugaland Kraft	18.513	18.198	36.669
Utbytte Næringsparker	-	-	4.426
Renter bankinnskudd	7.119	3.764	12.448
Renter plasserte midler	2.376	1.438	2.370
Gevinst/tap finansielle instrumenter	-	-	-210
SUM finansinntekter	28.008	23.400	55.703
SUM sentrale inntekter	889.067	943.242	1.043.744

Skatteinntekter

Norske kommuners og fylkeskommuner skatteinntekter økte med over 12% fra 2021 til 2022. Opprinnelig skatteanslag for 2022 var en nedgang på 2,5% fra året før. Merskattevekst har ikke vært uvanlig de siste årene, men særlig høy i både 2021 og 2022.

Årsregnskapet for Tysvær kommune viser en merinntekt fra skatt på 55 mill. kroner etter svært høy skatteinnngang i fjorårets siste måneder. I all hovedsak er skatteveksten i 2022 relatert til inntektsåret 2021; under pandemien var det stor usikkerhet knyttet til utvikling av norsk økonomi og for å sikre kommuneøkonomien ble den kommunale skattøren for 2021 oppjustert. Norsk økonomi har heldigvis klart seg langt bedre under pandemien enn fryktet og dette førte til en positiv utvikling i kommunenes skatteinntekter for 2022. Samtidig vedtok også Storting en økning i utbytteskatten fra 2022, og mange skatteyttere tok ut ekstraordinært utbytte i 2021. Skatten på det ekstraordinære utbytte ble i stor grad innbetalt som restskatt i 2022. Det betyr at det er ikke grunnlag for å anta at vekst i skatteinntekter videreføres fra 2022 til 2023.

Rammetilskudd

Tysvær kommune har i 2022 mottatt 399,5 mill. kroner i rammetilskudd.

Eiendomsskatt

I 2019 opphørte eiendomskattekategori "verk og bruk" og kommunen beskattet dette grunnlaget i 2022 ihht. nedtrappingsmodellen med 3/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019. Nedgang utgjør 8 mill. kroner. Samtidig er kompensasjon via rammetilskudd under opptrapping.

Inntektene fra Likeretteranlegget fase 2 på Haugsneset ved Kårstø økte med 4 mill. kroner i 2022. I 2022 krevde kommunen også inn eiendomsskatt fra begge vindkraftanleggene i kommunen, totalt 4,8 mill. kroner.

Klagebehandling av "Gassco-saken" ble ferdig behandlet i klagenemnda i desember.

Andre sentrale inntekter

Korona-kompensasjon

Samlet for 2022 hadde Tysvær kommuner korona-relaterte merutgifter på 25 mill. kroner. Mindreinntekter kommer i tillegg. Tysvær kommune har mottatt 23,6 mill. kroner fra departementet/statsforvalteren til å kompensere merkostnader i forbindelse med pandemien.

Integreringstilskudd

I løpet av 2022 ble det bosatt 146 flyktninger i Tysvær. Kommunen fikk 36,5 mill. kroner i integreringstilskudd. Kommunen får tilskudd for hver person som bosettes. Tilskuddet skal i hovedsak dekke de gjennomsnittlige utgiftene kommune har til arbeidet i bosettingsåret og de fire neste årene.

Havbruksfond

Havbruksfondet fordeler kommunal sektors andel av inntektene fra vekst i oppdrettsnæringen og inntekter fra avgiften på produksjon av laks, ørret og regnbueørret. Havbruksfondet har gitt gode overføringer til Tysvær kommune de siste årene og overføringen i 2022 ble 17,1 mill. kroner. Siden 2017 er det overført rundt 55 mill. kroner, og kommunen har finansiert brebåndsutbygging i kommunen med midlene.

Finansinntekter

Utbytte

Tysvær kommune har en eierandel på 7,59% i Haugaland Kraft. Uvanlig høye kraftpriser preget også selskapets årsresultat for 2021 og utbetalt utbytte til eierne 2022, som utgjorde 25,2 mill. kroner for Tysvær kommune. Mot slutten av året ble det også vedtatt et ekstraordinært utbytte, som utgjorde 11,4 mill. kroner for Tysvær kommune.

Renteinntekter

Tysvær kommune har 608 mill. kroner i bankinnskudd. Det er en økning på 169,7 mill. kroner fra 2021 til 2022. I september 2022 skiftet Tysvær kommune hovedbank fra Haugesund Sparebank til DNB som følge av anbudskonkurranse.

En høyere markedsrente vil også gi høyere avkastning på overskuddslikviditet plassert i obligasjoner. Kommunen har også renteavhengige inntekter som reduserer den reelle rentefølsomheten. Dette gjelder ansvarlige lån til Haugaland Kraft og til Haugaland Næringspark.

Renteinntektene utgjør 16,3 mill. kroner. Dette er 5,4 mill. kroner mer enn forutsatt i budsjettet.

Sentrale utgifter

Lønnsreserve

Tysvær kommune budsjetterer med sentral lønnsreserve for lokale og sentrale oppgjør. I budsjett 2022 satt kommunen av 20 mill. kroner til lønnsoppgjør 2021/2022. Lønnsreserven er brukt slik:

- 7,2 mill. kroner gjelder lønnsoppgjøret for 2021
- 9,3 mill. kroner gjelder sentralt lønnsoppgjør 2022
- 2,7 mill. kroner gjelder lokalt lønnsoppgjør 2022

Det er 0,8 mill. kroner av budsjettetert lønnsreserve som ikke er benyttet.

Pensjon

Tysvær kommune har tre pensjonskasser; Statens pensjonskasse, KLP og KLP sykepleiere.

Kommunen betaler i tillegg til årets pensjon en årlig regulering av pensjonsforpliktelsen i KLP som følge av lønns- og trygdeoppgjørene. I budsjettarbeidet ble kommunen opplyst om at reguleringspremien ville være 1,96 av premiereserven for KLP og 4,37 % for KLP sykepleie. I januar 2022 ble anslagene for reguleringspremien oppjustert til 2,85 % og 6,53%.

Reguleringspremie for 2022 ble 41,2 mill kroner, mens budsjettet var på 17,8 mill. kroner. Samtidig har KLP fått store avkastninger i 2021 som gjør at kommunen fikk 23,2 mill. kroner mer i tilbakeført overskudd enn forespeilt i budsjettet. Overskuddet dekker i stor grad opp merkostnaden til reguleringspremien, men kommunen må betale arbeidsgiveravgift av reguleringspremie som utgjør 3,3 mill. kroner. Samlet for pensjonsområdet er det et underskudd på 2,7 mill. kroner.

Renteutgifter

I 2022 ble styringsrenten hevet seks ganger, fra 0,5 prosent i starten av året til 2,75 prosent i desember. Signal er ytterligere renteøkninger i 2023. Rentekostnader inngår som en del av kommunens driftsutgifter og vil øke i takt med rentebanen og gjeldsgraden. Beregninger viser

at 1 prosent renteøkning vil gi kommunen en økt driftsutgift på 12 mill. kroner årlig.

Renteutgifter inkludert låneutgifter utgjør 28 mill. kroner. Dette er 2,6 mill. kroner høyere enn budsjettet.

Avdrag

Det er utbetalt 62 mill. kroner i avdrag. 52,3 gjelder avdrag for ordinære lån 2022, 6 mill. kroner til husbanklån, i tillegg til 3,8 mill. kroner avsatt-ikke utbetalt avdrag i 2021.

Økonomistyring i resultatområdene

Regnskapet til resultatområdene (inkludert fellesområdet og ekskludert VA) viser et samlet merforbruk på 20 mill. kroner. Dette tilsvarer et avvik på 3 prosent.

Den økonomiske situasjonen i de aller fleste områdene er i hovedsak positiv, men den økonomiske utviklingen i 2022 har vært preget av større usikkerhet enn normalt. Konsekvensene av krigen i Ukraina, pandemien, uroen i finansmarkedene, økt lønns- og prisvekst, økning i energikostnader, rentehevinger og "fastlegekrisen" har preget kommunens økonomi.

Vesentlig mer-/ mindreforbruk i resultatområdene

Stab og politisk styring har et mindreforbruk på 2,8 mill. kroner;

- Politisk styring har et mindreforbruk på 1 mill. kroner.
- De øvrige områdene i stab har et mindreforbruk på 1,7 mill. kroner, som skyldes i all hovedsak vakanser som ikke ble fylt som forventet og at det ikke ble satt inn vikarer ved sykefravær.

Oppvekst og kultur har et merforbruk på 3,7 mill. kroner;

- Barnevernsreformen har medført økte egenandeler for statlige tiltak og frafall av refusjonsordning for barnevernstjenesten. Barnevernstjenesten hadde flere svært kostbare tiltak i 2022, som medførte et merforbruk på 2 mill. kroner.
- Kultur-området har et merforbruk på 1 mill. kroner som skyldes bortfall av inntekter på grunnen av pandemien i første halvår av 2022.
- Virksomhetsområdet barnehage et er merforbruk på 0,9 mill. kroner. Moderasjonsordningene søskenmoderasjon, redusert foreldrebetaling, gratis kjernetid sammen med tilskudd til private barnehager er de viktigste forklaringene på merforbruket.

Helse og mestring har et samlet merforbruk på 11,8 mill. kroner;

- Omsorg har et samla overforbruk på 8,2 mill. kroner som i stor grad knytter seg til drift ved institusjonene.
- Helse har et samlet overforbruk på 3,7 mill. kroner. Legetjenester har et overforbruk på 5,8 mill. kroner. 2 mill. kroner av dette gjelder legevaktstjensten som kommunen kjøper av Haugesund kommune. Resten av overforbruket er knyttet til ordinær

legedrift. i 2022 har kommunen hatt et krevende driftsår, med to legehjemler som ble ledige. Det er utfordrende å skaffe både fastleger og vikarer. Tysvær kommune har jobbet godt med rekruttering og også vært heldige som har fått tilsett leger i alle ledige legehjemler, og våren 2023 er alle legenehjemlene besatt. Psykisk helse har et mindreforbruk på 4,7 mill. kroner grunnet vesentlig større forventet refusjon ressurskrevende tjenester, redusert innleie og manglende rekruttering for kommunepsykolog.

- Arbeid og habilitering har et merforbruk på 2,4 mill. kroner.

Teknisk har et merforbruk på 5,8 mill. kroner;

- Seksjon forvaltning har et mindreforbruk på 1,8 mill. kroner på bakgrunn av ekstra gebyrinntekter og vakanser på seksjonen.
- Seksjon teknisk drift har et merforbruk på 10 mill. kroner. Høye energipriser står for merforbruket.

Årsmelding vil nærmere kommentere på avvikene.

Finans- og gjeldsforvaltning

Finansrapportering

Kommunestyret har det overordnede ansvaret for finansforvaltningen til kommunen. Finansreglement skal gi rammer og retningslinjer for finansforvaltningen til kommunen.

Gjeldende finansreglement ble revidert av kommunestyret 11.mai 2022. Revidert finansreglement åpner nå opp for plasseringer i egenkapitalbevis (sparebanknæringens aksjer).

Rådmannen har sammen med porteføljeforvalteren lagt strategi for investeringsinngang for egenkapitalbevis. Overordnet målsetting er forsvarlig forvaltning av midlene til kommunen. Det er investert 10 mill. kroner i egenkapitalbevis ved utgangen av 2022.

Avvik

Rådmannen vurderer at det er ingen avvik i finansforvaltningen.

Likviditet

Likviditet handler om å kunne innfri betalingsforpliktelsene til forfall, både på kort- men også lengre sikt. Likvide midler kan typisk være kontanter, bankinnskudd eller verdipapirer med kort løpetid. Tysvær kommunens likvide midler består i all hovedsak av innskudd plassert i banken.

Kortsiktig likviditet

	31.12.2021	30.04.2022	31.08.2022	31.12.2022
Innskudd hovedbankforbindelse (mill. kroner)	367	479	431	600

Til tross for at bankinnskudd på en konkret dato gir kun et øyeblikksbilde siden beholdningen svinger fra dag til dag, viser tabellen ovenfor at kommunen har særlig god likviditet og en positiv likviditetsutvikling.

Utover bankinnskudd åpner Finansreglementet opp for plasseringer av overskuddslikviditet (likviditet utover hva som trengs til å dekke kommunens forpliktelser de neste 3 måneder) i pengemarkedsfond og verdipapirer under reglementets forutsetninger. Kommunen har investert 0,5 mill. kroner i pengemarkedsfond.

Finans- og gjeldsrapport er vedlagt årsberetningen.

Langsiktige midler

Kommunen plasserer midler som ikke skal brukes for å dekke løpende betalingsforpliktelser med en mer langsiktig investeringshorisont for å søke en bedre avkastning over tid- men også under noe høyere risiko.

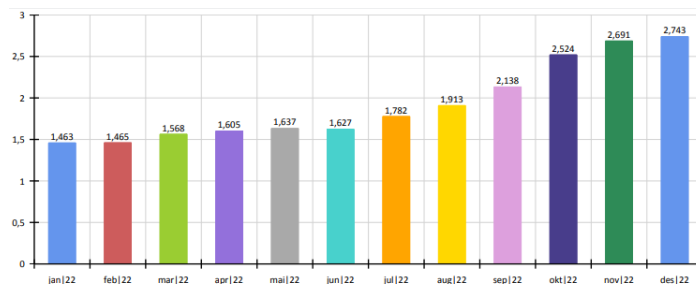
Tysvær kommune plasserer langsiktig likviditet i obligasjoner og siden sommeren 2022 også i egenkapitalbevis under kriteriene satt i kommunens finansreglement. Avkastning per siste tertial er 1,66%.

Aktivklasse	Markedsverdi	Markedsverdi, % av total
Bank		2 364 395
Egenkapitalbevis		9 928 540
Obligasjoner		101 790 284
Total		114 083 219

Langsiktige aktiva

Gjeld

Ordinær lånegjeld til kommunen er på 1,5 mrd. kroner per 31.12.2022. Det er gjennomført låneopptak på 83 mill. kroner til årets egne investeringer (total låneopptak 103 mill. Kroner). Gjennomsnittlig rente var ved utgangen av siste tertial på 2,74 prosent. Snittrenten forventes å øke i takt med Norges Banks varslede rentehevinger. Kommunen er sårbar for rentehevinger på grunn av høy gjeld. Stresstest av renterisikoen viser at rentekostnadene vil endre seg med 12,1 mill. kroner dersom renten endrer seg med 1 prosent.

Utvikling i gjennomsnittrente (BCM)

Startlån

I budsjettet for 2022 er det satt av 20 mill. kroner til startlån. Målgruppen for startlån er personer som er langvarig vanskeligstilt på boligmarkedet og har utfordringer med å få boliglån i ordinære kredittinstitusjoner. Startlånet må kunne betjenes over tid, og husstanden må fortsatt ha nok penger igjen til nødvendig livsopphold. Ved vurdering av søknadene skal barnefamilier prioriteres for å skape en god og stabil bosituasjon for barna. Kommunen søker Husbanken om midler til startlån og låner disse midlene videre ut.

Kommunen har i 2022 mottatt 54 søknader om startlån. Det er utbetalt seks lån på 5 mill. kroner, i tillegg er det gitt tilsagn på et ytterligere lån.

Grunnen til at det er utbetalt så lite startlån i 2022 kan være at det har vært få aktuelle boliger til salgs for målgruppen. Mye av boligmassen som er til salgs i kommunen har hatt en høyere pris enn det som anses som maksimalpris ved finansiering med startlån.

Ny samfunnsdel (2023) vil sette mål og strategier for videre boligpolitisk arbeid knyttet til satsingsområde "sammen om en ansvarlig økonomi".

Investeringsregnskap

Tysvær kommune har et etterslep på gjennomføring av budsjetterte investeringer. Det ble rebudsjettert 75,4 mill i VA prosjekter og 83,1 mill eks mva i andre prosjekter fra 2021 til 2022. De rebudsjetterte investeringene kommer i tillegg til budsjettert investering i budsjettåret. I 2022 var det budsjettert med 117,2 mill. Kroner. Det er i tillegg overført 1 mill. kroner fra drift til prosjekter i investering. Til sammen gir det et investeringsbudsjett på 304,8 mill. kroner i 2022.

I 2022 investerte Tysvær kommune for 151,8 mill. kroner, noe som betyr at det er investeringer for 153 mill. kroner som ikke er gjennomført i hht til tidsplan. Det er på bakgrunn av årets investeringer lagt fram en rebudsjetteringssak fra 2022 til 2023 på 123,3 mill. kroner.

Kommunen opptar lån som følge av budsjettvedtakene det enkelte året, og med en forskyving i investeringene har kommunen ubrukte lånemidler. Av de ubrukte lånemidlene på 147,1 mill. kroner utgjør 15 mill. kroner husbankmidler til videre utlån. Det ble i 2022 lån ut 5 mill. kroner i startlån, mens det var vedtak på 20. mill. kroner. Restmidlene står på brukte lånemidler og på bundet investeringsfond for husbankmidler.

Det ble overført 122,8 mill. kroner fra drift til investering. Det ble i 2020 en endring i mulighet

til å bruke generelle disposisjonsfond i investering, og kommunen hadde behov for å flytte en del av disposisjonsfondene til investeringsfond på grunn av allerede vedtatt budsjett disponering av fondsmidlene. Det ble satt av netto 134,4 mill. kroner til generelle investeringsfond som følge av vedtak i 2. tertialrapport 2022.

Tysvær kommune solgte eiendeler for 55 mill. kroner, der salg av Aksdal senter utgjør det største salget med 43,3 mill. kroner.

Disponering av resultat

Fond	Mill. kroner
Overført til investering	122,8
Netto avsetning til disposisjonsfond	4,1
<i>Derav:</i>	
<i>Havbruksfondet</i>	<i>17,1</i>
<i>Sikringsfond for eiendomsskatt</i>	<i>10</i>
<i>Utbytte</i>	<i>8,4</i>
<i>Flyktning</i>	<i>6,7</i>
<i>Oppstartskostnader Haugaland IKT</i>	<i>2</i>
<i>Grønt utviklingsfond</i>	<i>2</i>
<i>Husbankens virkemidler</i>	<i>0,7</i>
Netto avsetning til bundne fond	10,6

Økonomisk handleevne over tid

Tysvær kommune har i 2022 sitt beste økonomiske resultat noensinne med et netto driftsresultat på 137,5 mill. kroner. Til tross for at et rekordresultat er svært positivt, er det mye som tyder på at Tysvær burde ha en mer bærekraftig økonomisk styring. Hovedutfordringene er:

- Dagens nivå av tjenesteproduksjon er ikke bærekraftig. Regnskapet viser samlet sett for resultatområdene et merforbruk i forhold til budsjett. KOSTRA-tallene viser at kommunen drifter betydelig dyrere enn gjennomsnittskommunen.
- Demografiendringer. For å omstille kommunen til å håndtere demografiutfordringene trengs det fremover flere nye fasiliteter som legger til rette for effektiv drift, slik som det planlagte helsekvartalet.
- Lånegjeld er økende. Med et høyere investeringsnivå vil kostnader til renter og avdrag øke. For å ivareta handleevnen må kommuneøkonomien også håndtere varslede rentehevinger uten at det går utover tjenesteproduksjonen.

- Usikker inntektsgrunnlag. Rammebetingelsene rundt eiendomsskatt er usikker i framtiden. Nye regler, både i forhold til kompensasjonsordning og til dagens inntektssystem, men også utfall av tvist- og rettssaker kan gi store økonomiske konsekvenser for kommunen.

Gjennom kommunens omstillingsprogram TK-2030 jobbes det målrettet med tiltak for å redusere utgiftene mot 2030 og omstille tjenestene i tråd med mottoen “tenke langt, handle nå”.

Økonomisk oversikt drift

	Note	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
Driftsinntekter					
1 Rammetilskudd		399 487 043	414 884 999	397 050 999	384 783 542
2 Inntekts- og formuesskatt		396 624 203	341 856 004	341 856 004	356 276 420
3 Eiendomsskatt		175 312 747	166 000 001	166 000 001	174 539 729
4 Andre skatteinntekter		-	-	-	-
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		57 449 850	43 639 522	12 174 596	26 461 294
6 Overføringer og tilskudd fra andre		154 980 093	135 349 763	76 771 866	160 211 382
7 Brukerbetalinger		40 698 161	39 537 122	39 280 198	39 827 914
8 Salgs- og leieinntekter		94 043 227	87 009 481	85 386 592	81 687 870
9 Sum driftsinntekter		1 318 595 325	1 228 276 892	1 118 520 256	1 223 788 150
Driftsutgifter					
10 Lønnsutgifter	16	672 300 704	665 624 028	601 833 754	642 352 636
11 Sosiale utgifter	11	165 907 542	157 806 134	152 429 620	153 384 342
12 Kjøp av varer og tjenester	17	250 477 307	218 742 637	214 203 224	229 304 593
13 Overføringer og tilskudd til andre		68 741 612	59 640 427	49 748 052	61 776 984
14 Avskrivninger	2,4	74 176 320	78 525 725	16 679 000	72 902 719
15 Sum driftsutgifter		1 231 603 485	1 180 338 951	1 034 893 650	1 159 721 274
16 Brutto driftsresultat		86 991 840	47 937 941	83 626 606	64 066 877
Finansinntekter					
17 Renteinntekter		16 328 510	10 900 293	10 900 003	6 745 734
18 Utbytter		41 094 108	15 500 004	15 500 004	18 197 999
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-	210 271	-	-	-
20 Renteutgifter		28 639 304	25 952 622	25 950 007	20 244 604
21 Avdrag på lån		52 256 670	50 000 998	50 000 998	49 876 670
22 Netto finansutgifter	-	23 683 627	- 49 553 323	- 49 550 998	- 45 177 541
23 Motpost avskrivninger		74 176 320	78 525 725	16 679 000	72 902 719
24 Netto driftsresultat		137 484 532	76 910 343	50 754 608	91 792 055
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:					
25 Overføring til investering		122 793 843	122 819 284	-	56 157 315
26 Avsetninger til bundne driftsfond		15 423 976	39 999 767	38 700 593	6 384 629
27 Bruk av bundne driftsfond	-	4 841 481	- 13 890 151	- 9 440 003	- 6 741 397
28 Avsetninger til disposisjonsfond		56 339 329	56 313 888	28 029 014	91 653 301
29 Bruk av disposisjonsfond	-	52 231 135	- 128 332 445	- 6 534 996	- 55 661 793
30 Dekning av tidligere års merforbruk		-	-	-	-
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		137 484 532	76 910 343	50 754 608	91 792 055

32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-	-	-	-
--	---	---	---	---

Bevilgningsoversikt drift § 5 -4 1A

	Note	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
1 Rammetilskudd		399 487 043	414 884 999	397 050 999	384 783 542
2 Inntekts- og formueskatt		396 624 203	341 856 004	341 856 004	356 276 420
3 Eiendomsskatt		175 312 747	166 000 001	166 000 001	174 539 729
4 Andre generelle driftsinntekter		20 927 574	7 000 000	-	8 642 190
5 Sum generelle driftsinntekter		992 351 567	929 741 004	904 907 004	924 241 881
6 Sum bevilgninger drift, netto		831 183 407	803 277 339	804 601 398	785 010 543
7 Avskrivninger	2,4	74 176 320	78 525 725	16 679 000	72 902 719
8 Sum netto driftsutgifter		905 359 727	881 803 064	821 280 398	857 913 262
9 Brutto driftsresultat		86 991 840	47 937 940	83 626 606	64 066 877
10 Renteinntekter		16 328 510	10 900 293	10 900 003	6 745 734
11 Utbytter		41 094 108	15 500 004	15 500 004	18 197 999
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-	210 271	-	-	-
13 Renteutgifter		28 639 304	25 952 622	25 950 007	20 244 604
14 Avdrag på lån	10	52 256 670	50 000 998	50 000 998	49 876 670
15 Netto finansutgifter	-	23 683 627	- 49 553 323	- 49 550 998	- 45 177 541
16 Motpost avskrivninger	2,4	74 176 320	78 525 725	16 679 000	72 902 719
17 Netto driftsresultat		137 484 532	76 910 342	50 754 608	91 792 055
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
18 Overføring til investering		122 793 843	122 819 284	-	56 157 315
19 Avsetninger til bundne driftsfond		15 423 976	39 999 767	38 700 593	6 384 629
20 Bruk av bundne driftsfond	-	4 841 481	- 13 890 151	- 9 440 003	- 6 741 397
21 Avsetninger til disposisjonsfond		56 339 329	56 313 888	28 029	91 653 301
22 Bruk av disposisjonsfond	-	52 231 135	- 128 332 446	- 6 534 996	- 55 661 793
23 Dekning av tidligere års merforbruk			-	-	-
24 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		137 484 532	76 910 342	50 754 608	91 792 055
25 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		-	-	-	-

Sum bevilgninger I netto drift § 5 -4 1B

	Note	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Stab og politisk styring		69 599 639	72 370 115	74 446 255	67 928 713
Oppvekst og kultur		383 182 068	379 816 170	363 584 638	361 354 201
Helse og mestring		275 291 854	263 499 141	242 981 881	267 279 718
Teknisk		77 104 385	71 288 795	67 314 649	74 081 797
Kyrkja		9 607 603	9 184 528	9 184 528	9 160 657
Felleskostnader		22 053 779	405 623	34 515 909	7 385 681
Finansiering		2 418 895	4 427 102	5 048 668	- 1 590 502
Netto bevilgningar drift		839 258 223	800 991 474	797 076 528	785 600 265
Herav:					
Avskrivningar	2,4	15 573 826	16 679 000	16 679 000	14 586 480
Motpost avskrivningar	2,4 -	15 573 826 -	16 679 000 -	16 679 000 -	14 586 480
Netto renteutgifter og inntekter	-	44 496	2 325	- -	26 443
Overført til investering		2 825 519	419 112	-	4 545 798
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	13	838 597 -	4 526 384 -	1 375 410 -	169 250
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond		4 455 196	1 819 082 -	6 149 460 -	3 760 383
Korrigert sum bevilgningar drift, netto		831 183 407	803 277 339	804 601 398	785 010 543

Bevilgningsoversikt – investeringsregnskap § 5 -5 2A

	Noter	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
1 Investeringer i varige driftsmidler		150 106 659	304 839 266	117 234 500	190 183 991
2 Tilskudd til andres investeringer		1 649 492	-	-	672 469
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		2 290 954	2 505 000	2 500 000	2 539 636
4 Utlån av egne midler		-	-	-	-
5 Avdrag på lån					
6 Sum investeringsutgifter		154 047 105	307 344 266	119 734 500	193 396 096
7 Kompensasjon for merverdiavgift		16 357 015	42 416 620	14 360 500	23 886 651
8 Tilskudd fra andre		8 518 884	3 010 000	3 010 000	36 855 050
9 Salg av varige driftsmidler		54 942 885	54 942 885	11 000 000	7 204 467
10 Salg av finansielle anleggsmidler		39 114	-	-	-
11 Utdeling fra selskaper		-	-	-	-
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler		1 057 703	-	-	-
13 Bruk av lån		86 852 987	197 815 725	67 364 000	92 651 365
14 Sum investeringsinntekter		167 768 588	298 185 230	95 734 500	160 597 534
15 Videreutlån		7 115 348	21 694 822	20 000 000	16 436 070
16 Bruk av lån til videreutlån		5 024 170	20 000 000	20 000 000	-
17 Avdrag på lån til videreutlån		6 147 599	5 400 000	5 400 000	5 337 144

18 Mottatte avdrag på videreutlån	5 786 953	2 900 000	2 900 000	8 516 340
19 Netto utgifter videreutlån	2 451 824	4 194 822	2 500 000	13 256 874
20 Overføring fra drift	- 122 793 843	- 122 819 284	- -	56 157 315
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	2 160 440	-	-	4 823 771
22 Bruk av bundne investeringsfond	- 2 521 086	- 26 500 000	- 26 500 000 -	8 129 620
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond	178 360 203	184 074 525	- 11 000 000	20 318 299
24 Bruk av ubundet investeringsfond	- 43 918 456	- 48 109 099	11 000 000 -	7 110 571
25 Dekning av tidligere års udekket beløp	-	-	-	-
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	11 287 258	- 13 353 858	- 26 500 000	- 46 255 436
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	-	-	-	-

Sum bevilgninger i investeringer netto § 5- 5 2B

Investering i varige driftsmidler	Note	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Stab og politisk styring		12 313 021	5 613 250	3 599 500	30 304 186
Oppvekst og kultur		10 707 437	24 959 006	26 595 000	2 796 816
Helse og mestring		4 527 164	14 500 000	14 500 000	16 013 519
Teknisk		122 413 478	253 767 010	66 540 000	140 771 938
Kyrkja		-	4 000 000	4 000 000	-
Felleskostnader		145 559	2 000 000	2 000 000	297 532
Investering i varige driftsmidler		150 106 659	304 839 266	117 234 500	190 183 991

Tilskudd til andres investeringer	Note	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Justeringsavtaler	2	1 514 491			377 469
Infrastruktur Aksdal øst	2	135 000			
Salg av kommunale boligar	2				295 000
Tilskudd til andres investeringer		1 649 491	-	-	672 469

Investeringer i aksjer og andeler	Note	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Aksjer sal/kjøp	2	2 285 954	2 500 000	2 500 000	2 119 536
Aksjer		5 000	5 000		420 100
Investeringer i aksjer og andeler		2 290 954	2 505 000	2 500 000	2 539 636

Utlån	Note	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
--------------	-------------	-----------------	----------------------	----------------------	------------------------

Utlån Husbankmidler	2	5 024 170	20 000 000	20 000 000	16 436 000
Utlån Karmsund Lufthavn		1 893 000	1 893 000		
Utlån Vann vest		51 500	51 500		
Utlån Aksdal senter		146 678	146 678		
Finansiering utlån		7 115 348	22 091 178	20 000 000	16 436 000
Utlån av egne midler		-	-	-	-
Sum		154 047 104	307 344 266	119 734 500	193 396 096

Årsavslutningsdisposisjoner § 5- 9

Driftsregnskap

1. Netto driftsresultat	-	137 484 532
2. Avsetninger til bundne fond		15 423 976
3. Bruk av bunde fond	-	4 841 481
4. Overføring til investering iht il årsbudsjett og fullmakter		122 793 843
5. Avsetning til disposisjonsfond i hht. Årsbudsjett og fullmakter		56 313 888
6. Bruk av disposisjonsfond ihht til årsbudsjett og fullmakter	-	128 332 445
7. Budsjettert dekning av tidligere års underskudd	-	
8. Årest budsjettavvik (mer eller mindreforbruk før strykninger)	-	76 126 751
12. Stryking bruk av disposisjonsfond	-	76 126 751
13. Mer eller mindreforbruk etter strykninger		-
17. Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond		-
18. Mer eller mindreforbruk etter strykninger		-

Investeringsregnskap

1. Sum utgifter og inntekter eksklusiv bruk av lån		80 607 497
2. Avsetninger til bundne investeringsfond		2 160 440
3. Bruk av bunde investeringsfond	-	2 521 086
4. Budsjettert bruk av lån	-	217 815 725
5. Overført fra drift i hht årsbudsjett og fullmakter	-	122 793 843
6. Avsetninger til ubundet investeringsfond i hht til årsbudsjett og fullmakter		178 360 203
7. Bruk av ubundet investeringsfond i hht årsbudsjett og fullmakter	-	43 918 456
8. Dekning av tidligere års udekket tap		
9. Årest budsjettavvik (mer eller mindreforbruk før strykninger)	-	125 920 970
11. Strykning bruk av lån		125 920 970
14. Udekket eller udisponert etter strykninger		-
16. Fremført til inndeckning senere år (udekket beløp)		-

Balanse

	Regnskap 2022	Regnskap 2021
EIENDELER		
A. Anleggsmidler	3 612 428 073	3 518 783 853
I. Varige driftsmidler	2 118 273 335	2 112 454 771
1. Faste eiendommer og anlegg	2 072 675 699	2 038 809 086
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	45 597 637	73 645 685
II. Finansielle anleggsmidler	197 023 624	194 511 092
1. Aksjer og andeler	91 841 493	89 599 653
2. Obligasjoner	-	-
3. Utlån	105 182 131	104 911 439
III. Immaterielle eiendeler	-	-
IV. Pensjonsmidler	1 297 131 114	1 211 817 990
B. Omløpsmidler	879 737 022	709 976 262
I. Bankinnskudd og kontanter	607 998 005	438 329 513
II. Finansielle omløpsmidler	39 959 453	60 589 092
1. Aksjer og andeler	-	-
2. Obligasjoner	39 959 453	60 589 092
3. Sertifikater	-	-
4. Derivater	-	-
III. Kortsiktige fordringer	231 779 563	211 057 656
1. Kundefordringer	130 054 306	120 031 601
2. Andre kortsiktige fordringer	-	-
3. Premieavvik	101 725 256	91 026 056
Sum eiendeler	4 492 165 095	4 228 760 114
EGENKAPITAL OG GJELD		
C. Egenkapital	1 522 105 533	1 414 721 402
I. Egenkapital drift	284 212 140	305 649 632
1. Disposisjonsfond	270 552 841	302 580 648
2. Bundne driftsfond	13 659 298	3 068 984
3. Merforbruk i driftsregnskapet	-	-
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet	-	-
II. Egenkapital investering	231 507 904	61 298 622

1. Ubundet investeringsfond	224 115 924	53 545 997
2. Bundne investeringsfond	7 391 980	7 752 625
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet	-	-
III. Annen egenkapital	1 006 385 490	1 047 773 149
1. Kapitalkonto	998 732 883	1 040 120 542
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	- 904	- 904
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	7 653 511	7 653 511
D. Langsiktig gjeld	2 761 843 625	2 615 688 903
I. Lån	1 453 906 696	1 413 120 965
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	1 453 906 696	1 413 120 965
2. Obligasjonslån	-	-
3. Sertifikatlån	-	-
II. Pensjonsforpliktelse	1 307 936 929	1 202 567 938
E. Kortsiktig gjeld	208 215 936	198 349 809
I. Kortsiktig gjeld	208 215 936	198 349 809
1. Leverandørgjeld	-	-
2. Likviditetslån	-	-
3. Derivater	-	-
4. Annen kortsiktig gjeld	208 215 936	200 091 878
5. Premieavvik	-	- 1 742 069
Sum egenkapital og gjeld	4 492 165 095	4 228 760 114
F. Memoriakonti	-	-
I. Ubrukte lånemidler	147 138 179	136 015 336
II. Andre memoriakonti	15 363 908	7 886 981
III. Motkonto for memoriakontiene	- 162 502 087	- 143 902 317

Noter

Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midlar som er tilgjengelege i året, og anvendelsen av desse. Inntekter og utgifter skal plasserast i det året som følgjer av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens verksemd skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året anten dei er betalt eller ikkje. Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Organisering av kommunens virksomhet

Den samla verksemda til kommunen er i hovudsak organisert innanfor kommunens ordinære organisasjon, med unntak av renovasjon, legevakt og brannvesen. Renovasjon og brannvesen vert dreven gjennom interkommunale selskap og legevakta vert kjøpt av Haugesund kommune.

Dei interkommunale selskapa avlegg eigne sjølvstendige rekneskap, og legevakta vert ført som ein del av Haugesund kommune.

Note 1 Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet :	31.12.	01.01.	Endring
2.1 Omløpsmidler	879 737 022	709 976 262	
2.3 Kortsiktig gjeld	208 215 936	198 349 809	
Arbeidskapital	671 521 086	511 626 453	159 894 633

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp
Driftsregnskapet	
Sum driftsutgifter	1 157 427 165
Sum driftsinntekter	-1 318 595 325
Netto finansutgifter	23 683 627
Netto driftsresultat	-137 484 533
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgifter	160 177 105
Sum investeringsinntekter	-172 792 758
Netto utgifter videreutlån	1 328 395
Netto utgifter i investeringsregnskapet	-11 287 258
Netto tilgang/bruk i drifts- og investeringsregnskapet	-148 771 791
Endring ubrukte lånemidler (økning +/- reduksjon-)	-11 122 843
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	-159 894 634
Differanse (forklares nedenfor)	-1

Forklaring til differanse i arb.kapital :	Beløp
Endring i avsatte avdrag - korrigering av tidligere års feil	
	-

Note 2 Kapitalkonto

Saldo 01.01.	kr 1 040 120 542
<i>Økning av kapitalkonto (kreditposterings)</i>	
Aktivering av fast eiendom, anlegg og utstyr	kr 150 089 060
Kjøp av aksjer og andeler	kr 2 290 954
Utlån	kr 7 115 348
Avdrag på eksterne lån	kr 58 404 269
<i>Reduksjon av kapitalkonto (debetposterings)</i>	
Avgang fast eiendom og anlegg	kr 46 619 799
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	kr 74 176 320
Nedskrivning av fast eiendom og anlegg	kr 23 474 377
Avdrag på utlån	kr 6 844 656
Salg av aksjer og andeler	kr 39 114
Nedskrivning av aksjer og andeler	kr 10 000
Bruk av midler fra eksterne lån	kr 91 877 157
Endring i pensjon	kr 16 245 867
Saldo 31.12.	kr 998 732 883

Note 3 Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp og regnskapsestimer og vesentlige korrigeringer av tidligere års feil

Konto for endring av regnskapsprinsipp

Virkning av endringer i regnskapsprinsipp føres mot egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp. Positiv saldo på disse kontoene kan ikke disponeres og negativ saldo skal ikke dekkes inn.

Konto for endring av regnskapsprinsipp	31.12.2022	01.01.2022
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	-7 653 511	-7 653 511
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)	904	904
Sum	-7 652 607	-7 652 607

Note 4 Varige driftsmidler

	IT-utstyr, kontor- maskiner	Anleggs- maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Tomte- områder	SUM
Anskaffelseskost 01.01.2022	64 036	7 572	438 389	933 081	493 043	176 333	2 112 454
Årets tilgang	4 663	2 775	45 156	82 862	13 155	1 488	150 099
Årets avgang				-4 033	-40 481	-2 105	-46 619
Årets avskrivninger	-11 006	-1 172	-16 871	-34 367	-10 655	-105	-74 176
Årets nedskrivninger	-23 485						-23 485
Bokført verdi pr. 31.12.2022	34 208	9 175	466 674	977 543	455 062	175 611	2 118 273
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	Ingen avskr.	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		

Note 5 Aksjer og andeler i varig eie

Selskapets navn	Eigarandel	Markeds- verdi	Balanseført verdi 31.12.2022	Balanseført verdi 01.01.2022
KLP egenkapitalinnskot	*	kr -	kr 32 646 163	kr 30 360 209
A/L Biblioteksentralen			kr 1 500	kr 1 500
Friluftsrådet Vest	1/13			
Aktio AS (tidl. Haugaland Industri AS)*	5,14 %		kr 15 500	kr 15 500
E134 Haukelivegen AS*	2,17 %		kr 13 500	kr 13 500
Tysvær Bygdablad A/S***	7,25 %		kr 6 000	kr 6 000
Haugaland Kraft*	7,59 %		kr 26 045 231	kr 26 045 231
Karmsund Havn IKS**	7,69 %		kr 100 000	kr 100 000
Norsk Bane AS*	0,20 %		kr 40 200	kr 40 200
Haugaland Vekst IKS**	9,09 %		kr 100 000	kr 100 000
Haugaland Interkommunale Miljøverk IKS (HIM)**	17,00 %		kr 30 300	kr 30 300
Haugalandsmuseet AS*	12,00 %		kr 43 600	kr 43 600
Musikkselskapet Nordvegen AS ("Munor", tidl. Miro AS)*	16,00 %		kr 26 400	kr 26 400
Destinasjon Haugesund & Haugalandet*	19,79 %		kr 650 000	kr 650 000
Tysvær Arena Drift A/S***	97,41 %		kr 2 495 149	kr 2 495 149
Aksdal Næringspark A/S	40,00 %		kr 8 000 000	kr 8 000 000
HIL-Hallen*	5,00 %		kr 5 350	kr 5 350
Storhall Karmøy AS*	5,00 %		kr 1 500	kr 1 500
Haugaland Brann og Redning IKS**	13,78 %		kr 481 000	kr 481 000
Aksdal Senter A/S (solgt ila 2022)	39,10 %		kr 0	kr 39 114
Hordfast AS*	3,38 %		kr 100 000	kr 100 000
Holding Haugaland Næringspark AS*	10,84 %		kr 20 615 000	kr 20 615 000
Marin Energi Testsenter AS*	10,85 %		kr 300 000	kr 300 000
Vann Vest AS* (ny 2022)	4,35 %		kr 5 000	kr 0

Rogaland Revisjon IKS**	2,04 %		kr 120 100	kr 120 100
Haugaland	9,11 %			
Kontrollutvalgssekretariat IKS**	8,89 %			
Krisesenter Vest IKS**	2,66 %			
Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS				
Sum		kr -	kr 91 841 493	kr 89 589 653

Note 6 Utlån

Utlånt til	Utestående 31.12.	Utestående 01.01.
Utlån finansiert med innlån		
Boligsosiale formål (startlån)	kr 70 657 329	kr 71 440 468
Sum lånefinansierte utlån	kr 70 657 329	kr 71 440 468
Utlån finansiert med egne midler		
Aksdal Senter AS	kr -	kr 129 775
Haugaland Næringspark	kr 17 360 000	kr 17 360 000
Bygdehuset Nedstrand	kr 350 000	kr 350 000
Haugaland Kraft	kr 14 849 946	kr 15 631 196
Vann Vest	kr 51 500	kr -
Karmsund Lufthavn	kr 1 893 000	kr -
	kr -	kr -
Sum egenfinansierte utlån	kr 34 504 446	kr 33 470 971
Sum	kr 105 161 775	kr 104 911 439

Note 7 Markedsbaserte finansielle omløpsmidler og derivater

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Aktivaklasse	Finansreglement	Anskaffelses-kost	Balanseført verdi 31.12.	Balanseført verdi 01.01.	Resultatført verdiendring
Rentepapirer fond	Kap. 7		1 217 423	1 230 800	-13 377
Obligasjoner bank	Kap. 7		102 716 033	105 702 210	-2 986 177
Egenkapitalbevis	Kap. 7		9 928 540	0	9 928 540
			113 861 997	106 933 010	6 928 987

Note: Ved inngangen av året var det plassert 106,9 mill. kroner i bankobligasjoner/fond. Ny finansreglement (2022) åpner opp for at kommunen kan plassere midler i børsnoterte egenkapitalbevis. Det gjøres løpende vurdering ift. mulig rentegevinst ved å plassere i bankobligasjoner og egenkapitalbevis, sett opp mot direkte bankinnskudd. Plasseringene er økt til 113,9 mill. kroner ved slutten av året.

Note 8 Rentesikring

Renteutgiftene på kommunens lånegjeld sikres i samsvar med gjeldende reglement for finans- og gjeldsforvaltningen.

Tysvær Kommune har ikke lånegjeld med bruk av rentesikring, med unntak av at det inngås fastrenteavtaler for lån.

Note 9 Langsiktig gjeld

Lånesaldo 31.12.2022	Kommunekas sen	Gj.snittlig løpetid (år)	Gj.snittl ig rente
Lån til egne investeringer	1 378 695	2	2,74
Lån til andres investeringer	0	0	0
Lån til innfrielse av kausjoner	0	0	0
Lån til videreutlån	75 212	15	2,19
Sum bokført langsiktig gjeld	1 453 907		
<i>Herav finansielle leieavtaler</i>	<i>0</i>		
Lån som forfaller i 2023	553 000		
Herav lån som må refinansieres	553 000		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langs.gjeld 31.12.2022	Gj.sn. rente
Langsiktig gjeld med fast rente :	240 000	2,74 %
Langsiktig gjeld med flytende rente :	1 214 000	2,74 %

Langsiktig lån med flytende rente er definert som lån med bindingstid mindre enn 1 år, selvom det meste av disse lånene er inngått med korte rentebindinger under 1 år.

Samlete lån med flytende rente p.t. vilkår uten rentebindinger er på 116 907 000 kroner.

Note 10 Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler.

Beregningen gjøres ved hjelp av følgende formel:

$$\frac{\text{Sum årets avskrivninger} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte avskrivbare anleggsmidler pr. 1/1 i regnskapsåret}} = \text{Minimumsavdrag}$$

Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag		2022	2021
Sum avskrivninger i året		74 176	72 930
Sum lånegjeld pr 1.1 (ekskl. lån videre utlån)		1 337 367	1 248 495
Avskrivbare anleggsmidler pr. 1.1		1 935 966	1 825 530
Bergnet minimumsavdrag		51 241	49 877
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet		-52 256	-46 067
Avvik		-1 015	3 810

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Mottatte avdrag på videreutlån og refusjoner av gitte forskotteringer finansiert med lån kan bare finansiere avdrag på lån eller nye utlån, jf KL 14-17, 2. ledd. Dersom slike mottatte avdrag benyttes til å betale avdrag på lån etter KL § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal dette ikke redusere minimumsavdraget, jf KL § 14-18 tredje ledd.

	2022	2021
Mottatte avdrag på startlån	5 787	8 516
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	7 115	5 537
Avsetning til/bruk av avdragsfond	360	2 979
Saldo avdragsfond 31.12.	7 392	7 753

Note 11 Pensjonsforpliktingelser

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for ansatte. Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene blir samordnet med utbetaling fra NAV.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til framtidig premiebetaling. Premiefondet framgår ikke av kommunerekneskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2022	2021
Innestående på premiefond 01.01.	66 796 312	22 418 230
Tilført premiefondet i løpet av året	26 733 951	8 681 556
Bruk av premiefondet i løpet av året	26 952 122	73 237 038
Innestående på premiefond 31.12.	67 014 483	66 796 312

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsrekneskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er bereget ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene blir beregnet på en annen måte enn pensjonspremien som blir betalt til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt vere forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket blir tilbakeført igjen med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Bestemmelsane innber også at berekna pensjonsmidlar og pensjonsforpliktingar er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK
Forventa avkastning pensjonsmidlar	3,50 %	3,00 %
Diskonteringsrente	3,00 %	3,00 %
Forventa årleg lønnsvekst	1,98 %	1,98 %
Forventa pensjonsregulering	1,98 %	ikke oppgitt
Forventa årleg G-regulering	1,22 %	1,98 %

Spesifikasjon av samla pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktingar og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik		2022	2021
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	67 404 986	63 485 732
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforplikting	38 148 953	35 321 424
	Forventa avkastning på pensjonsmidlane	-42 784 899	-39 536 805
	Adminstrasjonskostnad	3 198 812	3 114 620
A	Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	65 967 852	62 384 971
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	89 004 976	106 376 553
C	Årets premieavvik (B-A)	23 037 124	43 991 582

Akkumulert premieavvik		2022	2021
	Sum gjenstående premieavvik tidligare år (pr. 01.01.)	81 304 231	47 823 471
	Årets premieavvik	23 037 124	43 991 582
	Sum amortisert premieavvik dette året	15 186 897	10 510 522
	Akkumulert premieavvik pr. 31.12	89 154 458	81 304 231
	Arbeidsgjeveravgift av akkumulert premieavvik	10 422 998	11 463 896
	Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	99 577 456	92 768 127

Pensjonsmidlar og pensjonsforpliktingar		2022	2021
	Netto pensjonsforpliktelser pr. 01.01.	3 310 522	-925 052
	Brutto pensjonsforpliktingar	1 300 441 636	1 202 567 938
	Pensjonsmidlar	1 297 131 114	1 211 817 990

Note 12 Kommunens garantiansvar

			Garantiansvar per		Utløper
Gitt overfor - navn	Arkivsak	Garantiramme	31.12.2022	31.12.2021	dato
HIM IKS		36 066 304	kr 19 334 619	kr 10 293 331	25.01.2037
Karmsund Havn IKS		61 520 000	kr 55 129 610	kr 53 214 800	
Skjoldhallen		5 000 000	kr 5 000 000	kr 5 000 000	
Haugaland Hestesportarena		10 000 000	kr 9 250 000		
Karmsund Lufthavn Invest AS	21/4241	922 800	922 800		
Sum garantiansvar		113 509 104	89 637 029	68 508 131	

Note 13 Bundne fond

Bundne fond	Beholdning 01.01.2022	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2022
Bundne driftsfond				
Sjølvkostfond VA	(11534417)	12 113 523		579 106
Flyktningmidler	2 061 760	643 625	1 049 822	1 655 563
Oppvekst og kultur øremerkede midler	2 799 286	1 715 500	1 126 971	3 387 815
Helse og mestring øremerkede midler	3 713 127	203 228	1 312 748	2 603 607
Teknisk Øremerka midler	2 225 774	533 822	952 584	1 807 012
NPK	1 868 844		186 304	1 682 540
Husbankmidler	859 613			1 859 613
Viltfond	82 815	1 226	-	84 041
Sum	3 076 802	15 210 924	4 628 429	13 659 297
Bundne investeringsfond				
Husbanken - ekstraordinære innbetalinger	7 752 625	2 160 440	2 521 085	7 391 980
Sum	7 752 625	2 160 440	2 521 085	7 391 980

Note 14 Selvkostområde

	Inntekter	Resultat Kostnader	2022 Over(+)/ underskot (-)	Årets deknings- grad i % ¹⁾	Vedtatt deknings- grad i %	Balansen Avsetn(+)/ bruk av (-) sjølvkostfond	2022 Selvkostfond/ fremførbart underskot pr. 31.12 ²⁾
Vann	27 290	28 950	-1 660	94,3 %	100,0 %	-5 989	-7 890
Avløp *	25 695	29 010	-3 315	88,6 %	100,0 %	13 022	-6 680
Feiing	1 930	1 940	-10	99,5 %	100,0 %	-757	-793
Oppmåling	3 481	3 824	-343	91,0 %		ikkje aktuelt	ikkje aktuelt
Bygge- og delesak	4 817	6 109	-1 292	78,9 %		ikkje aktuelt	ikkje aktuelt
Private avløpsanlegg	813	744	69	109,3 %	100,0 %	492	579
Private planer	594	1 667	-1 073	35,6 %		ikkje aktuelt	ikkje aktuelt

	Inntekter	Resultat Kostnader	2021 Over(+)/ underskot (-)	Årets deknings- grad i % ¹⁾	Vedtatt deknings- grad i %	Balansen Avsetn(+)/ bruk av (-) sjølvkostfond	2021 Selvkostfond/ fremførbart underskot pr. 31.12 ²⁾
Vann	23 633	28 332	-4 699	83,4 %	100,0 %	-1 220	-5 989
Avløp	22 069	24 903	-2 834	88,6 %	100,0 %	-9 965	-13 022
Feiing	1 817	1 864	-47	97,5 %	100,0 %	-696	-757
Oppmåling	2 794	3 741	-947	74,7 %		ikkje aktuelt	ikkje aktuelt
Bygge- og delesak	3 006	4 825	-1 819	62,3 %		ikkje aktuelt	ikkje aktuelt
Private avløpsanlegg	1 018	845	173	120,5 %	100,0 %	319	492
Private planer	585	979	-394	59,8 %		ikkje aktuelt	ikkje aktuelt

1) Årets dekningsgrad før ev.avsetning/bruk av dekningsgradsfond.

2) Dekningsgradsfondene er bundne driftsfond. Disse kan kun benyttes til dekning av fremtidige driftsutgifter på tilhørende selvkostområde. Dekningsgradsfond må benyttes innen 3-5 år. På områder med pålagt selvkost (renovasjon), eller der kommunestyret forut for inntektsåret har fattet prinsippvedtak om egenbetaling ut fra selvkost, kan kommunen ha fremførbart underskot. 3-5 års perioden kan fravikes dersom det er særegne forhold i kommunen og det er gjort vedtak i kommunestyret der disse særegne forholdene blir synliggjort.

* Kommunestyret har vedtatt å bruke 10 mill. kroner av overskotet fra Haugaland kraft til å redusere negativt selvkostfond på avløp.

Note 15 Salg av finansielle anleggsmidler

Ved salg av kommunens aksjer klassifisert som anleggsmidler er en andel av salgsinntekten regnet som avkastning på innskutt kapital og inntektsført som løpende inntekt i driftsregnskapet.

Tysvær kommune har ikke solgt finansielle anleggsmidler i 2022

Note 16 Ytelser til ledende personer

Ytelser til ledende personer	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse	Natural- ytelser
Rådmann	1 325 000	0	0	164 000
Ordfører	1 170 749	0	0	0

Note 17 Godtgjørelse til revisor

Godtgjørelse til revisor	Kostnad 2022
Regnskapsrevisjon	242 475
Forvaltningsrevisjon	396 440
Kontrollutvalgsekretariat	220 000
Kontrollutvalg	81 885
Attestasjoner	161 385
Momskomp	56 975
Årsoppgjør	108 650
Rådgivningstjenster	10 070
Samlet godtgjørelse	1 277 880

Vedlegg

Finans- og gjeldsrapport